

Ministry of Cooperation | सहकारिता मंत्रालय
Government of India | भारत सरकार

NCCT CO-OP NEWS BULLETIN

Date: 02.04.2024

Sr No	Date	Publication	Edition/Language	Page no.	Circulation
1.	01-04-2024	Central Chronicle	Bhopal	-	65000
2.	01-04-2024	Khabarpatri	Ahmedabad	Online	12000
3.	01-04-2024	Palash	Ahmedabad/ Hindi	3	12000
4.	01-04-2024	Subh Savera	Ahmedabad/ Gujarati	2	20000

Publication:	Central Chronicle	Edition: Bhopal	Print
Published Date:	April 1, 2024		

Cooperation Ministry launches 3 major initiatives to promote co-operative movement

The Union Ministry of Cooperation launched three major initiatives in March, including the much-awaited National Cooperative Database, which will go a long way in further strengthening the cooperative movement in the country. Since its inception in July, 2021, the Ministry of Cooperation has taken several initiatives to realize the vision of “Cooperation-to-Prosperity” and to strengthen and deepen the cooperative movement from primary to top level cooperatives in the country. Right from the beginning, the Ministry has identified activities aimed at bridging the gap, expanding cooperatives, increasing turnover and profits and taking them to the farmers. On March 8, Home Minister and Cooperation Minister Amit Shah launched the National Cooperative Database portal and released the 'National Cooperative Database 2023: A Report' in the national capital.

Publication:	Khabar Patri	Edition: Ahmedabad	Online
Published Date:	April 1, 2024		

In FY24, VAMNICOM's outreach program included 30 Gujarat cooperatives.

<https://khabarpatri.com/english-news/in-fy24-vamnicoms-outreach-program-included-30-gujarat-cooperatives/>

During the fiscal year 2023-24, approximately 30 cooperative societies in Gujarat were engaged in raising awareness among stakeholders regarding new Ministry of Cooperation initiatives, according to a report by VAMNICOM on 'UpScaling the Cooperatives in India.' Established in 1948 in Mumbai and later relocated to Pune in 1967, VAMNICOM is a national institute operating under the National Council for Cooperative Training (NCCT) and supported by the Ministry of Cooperation. Recognizing the pivotal role of cooperatives in fostering a welfare state, the Government of India created a dedicated Ministry of Cooperation (MOC) on July 6, 2021, with the vision of achieving 'Prosperity through cooperation.'

Since its inception, the Ministry of Cooperation has initiated numerous programs aimed at harnessing the cooperative model's benefits across various sectors of the economy. The VAMNICOM report underscores the necessity of a structured approach to disseminate the ministry's initiatives among cooperative society members nationwide, enabling them to capitalize on cooperatives' potential for socioeconomic advancement. Aligned with the Ministry of Cooperation's directives, VAMNICOM, Pune, conducted an extensive outreach program nationwide, involving key stakeholders from diverse cooperative sectors and encompassing all societal segments, including women and marginalized groups. Through awareness campaigns held across 15 states, a total of 10,583 individuals received training, with approximately 60% being male participants and 40% female participants.

In Gujarat, 30 cooperative societies were selected for awareness programs, reaching 1,646 participants, primarily focusing on the Dairy and PACS sectors. Of the 1,646 individuals trained (1,156 women and 490 men), 147 were from PACS, and 1,499 were from the dairy sector. The initiatives conducted in Gujarat encompassed areas such as 'Diversification of the PACS: – Model Bye-Laws for Making PACS Multipurpose,' 'Strengthening of PACS through Computerization,' 'PACS as Common Service Centres (CSCs) for better access to eServices,' 'Formation of new Farmer Producer Organizations (FPOs) by PACS,' and 'Rupay KisanCredit Card to Members of Milk Cooperatives.' VAMNICOM's outreach program extended across 15 states, including Jammu & Kashmir, Rajasthan, Haryana, Madhya Pradesh, Maharashtra, Karnataka, Tamil Nadu, Telangana, Chhattisgarh, Odisha, Jharkhand, Bihar, West Bengal, and Assam.

Publication:	Palash, Pg 3	Edition: Ahmedabad	Print
Published Date:	April 1, 2024		

वैमनीकॉम के आउटरीच कार्यक्रम के तहत FY24 में 30 गुजरात सहकारी समितियों को शामिल किया गया

भारत में सहकारी समितियों का विस्तार% विषय पर वैमनीकॉम(VAMNICOM) की एक रिपोर्ट में कहा गया है कि सहकारिता मंत्रालय की नई पहलों के बारे में हितधारकों को जागरूकता प्रदान करने के लिए गुजरात में वित्तीय वर्ष 2023-24 के दौरान 30 सहकारी समितियों को कवर किया गया था। वैमनीकॉम, सहकारिता मंत्रालय द्वारा प्रवर्तित, राष्ट्रीय सहकारी प्रशिक्षण परिषद (एनसीसीटी) के तत्वावधान में एक राष्ट्रीय संस्थान, 1948 में मुंबई में स्थापित किया गया था और बाद में 1967 में पुणे में स्थानांतरित कर दिया गया। एक कल्याणकारी राज्य को बढ़ावा देने में सहकारी समितियों के महत्व को समझते हुए, सहकार से समृद्धि के सपने को साकार करने के लिए

भारत सरकार द्वारा 6 जुलाई 2021 को एक अलग सहकारिता मंत्रालय (एमओसी) बनाया गया था। स्थापना के बाद से, सहकारिता मंत्रालय द्वारा बड़ी संख्या में पहल की गई हैं, जिससे अर्थव्यवस्था के हर क्षेत्र में लाभ उठाया जा सके। वैमनीकॉम रिपोर्ट में कहा गया है कि देश भर में सहकारी समितियों के सदस्यों तक मंत्रालय की पहल का प्रसार करने के लिए एक व्यवस्थित दृष्टिकोण की आवश्यकता है, ताकि वे सामाजिक-आर्थिक विकास प्राप्त करने के लिए सहकारी समितियों की क्षमता का लाभ उठा सकें। तदनुसार, सहकारिता मंत्रालय की पहल के अनुरूप, वैमनीकॉम, पुणे ने देश भर में एक प्रमुख आउटरीच कार्यक्रम चलाया, जिसमें विभिन्न सहकारी समितियों के प्रमुख

हितधारकों को शामिल किया गया और महिलाओं और कमजोर वर्गों सहित समाज के सभी वर्गों को शामिल किया गया। रिपोर्ट में कहा गया है। 15 राज्यों में आयोजित विभिन्न जागरूकता कार्यक्रमों के माध्यम से, कुल 10,583 प्रतिभागियों को प्रशिक्षित किया गया, जिनमें से लगभग 60 प्रतिशत पुरुष और लगभग 40 प्रतिशत महिलाएं थीं। रिपोर्ट में कहा गया है, जागरूकता कार्यक्रम आयोजित करने के लिए गुजरात राज्यों में कुल 30 सहकारी समितियों को शामिल किया गया था। प्रशिक्षित प्रतिभागियों की संख्या 1,646 थी। कवर किए गए क्षेत्र डेयरी और पीएसीएस थे। प्रशिक्षित कुल 1,646 व्यक्तियों (1,156 महिलाएं और 490 पुरुष) में से 147 पीएसीएस से और 1,499 डेयरी क्षेत्र

से थे। कार्यक्रम के दौरान गुजरात में शामिल पहलों में % पैक्स का विविधीकरण- पैक्स को बहुउद्देशीय बनाने के लिए मॉडल उपनियम, कम्प्यूटरीकरण के माध्यम से पैक्स को मजबूत करना%, ई-सेवाओं तक बेहतर पहुंच के लिए पैक्स को सामान्य सेवा केंद्र (सीएससी) के रूप में शामिल करना% शामिल है। पैक्स द्वारा नए किसान उत्पादक संगठनों (एफपीओ) का गठन, और दुग्ध सहकारी समितियों के सदस्यों को रूपए किसान क्रेडिट कार्ड। वैमनीकॉम (वैक्यूट मेहता राष्ट्रीय सहकारी प्रबंधन संस्थान) आउटरीच कार्यक्रम में 15 राज्य शामिल हैं - जम्मू और कश्मीर, राजस्थान, हरियाणा, गुजरात, मध्य प्रदेश, महाराष्ट्र, कर्नाटक, तमिलनाडु, तेलंगाना, छत्तीसगढ़, ओडिशा, झारखंड, बिहार, पश्चिम बंगाल और असम। तस

Publication:	Subh Savera, Pg 2	Edition: Ahmedabad	Print
Published Date:	April 1, 2024		

વામનીકોમના આઉટરીય પ્રોગ્રામ હેઠળ નાણાકીય વર્ષ ૨૪માં ગુજરાતની ૩૦ સહકારી મંડળીઓનો સમાવેશ

ભારતમાં સહકારી સમિતિઓનો વિસ્તાર વિષય પર વામનીકોમ ના એક રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે સહકાર મંત્રાલયની નવી પહેલ વિશે હિતધારકોને જાગરૂકતા પેદા કરવા માટે ગુજરાતમાં નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ૩૦ સહકારી સમિતિઓને આવરી લેવામાં આવી હતી.

વામનીકોમ, સહકાર મંત્રાલય દ્વારા પ્રોત્સાહિત, નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર કોઓપરેટિવ ટ્રેનિંગ (એનસીસીટી)ના નેજા હેઠળની રાષ્ટ્રીય સંસ્થા, ૧૯૪૮માં મુંબઈમાં સ્થાપિત કરવામાં આવી હતી અને બાદમાં ૧૯૬૭માં પુણે સ્થળાંતર કરવામાં આવી હતી.

કલ્યાણકારી રાજ્યને પ્રોત્સાહન આપવા માટે સહકારી સંસ્થાઓના મહત્વને ઓળખીને, સહકાર દ્વારા સમૃદ્ધિના સ્વપ્નને સાકાર કરવા માટે ભારત સરકાર દ્વારા ૬ જુલાઈ, ૨૦૨૧ના રોજ એક અલગ સહકાર મંત્રાલય (એમઓસી) બનાવવામાં આવ્યું હતું. સ્થાપના બાદથી, સહકાર મંત્રાલય

દ્વારા વિશાળ સંખ્યામાં પહેલ કરવામાં આવી છે, જેમાં અર્થવ્યવસ્થાના દરેક ક્ષેત્રમાં લાભ ઉઠાવી શકાય.

વામનીકોમ રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે દેશ ભરમાં સહકારી સમિતિઓના સભ્યો સુધી મંત્રાલયની પહેલનો પ્રસાર કરવા માટે એક વ્યવસ્થિત દ્રષ્ટિકોણની જરૂરિયાત છે, જેથી તેઓ સામાજિક-આર્થિક વિકાસ પ્રાપ્ત કરવા માટે સહકારી સમિતિઓની ક્ષમતાનો લાભ ઉઠાવી શકે. “તદનુસાર, સહકારી મંત્રાલયની પહેલ અનુરૂપ, વામનીકોમ, પુણેએ દેશ ભરમાં એક અગ્રણી આઉટરીય કાર્યક્રમ હાથ ધર્યો, જેમાં વિભિન્ન સહકારી સમિતિઓના અગ્રણી હિતધારકોને સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યા અને મહિલાઓ અને વંચિત વર્ગો સહિત સમાજના તમામ વર્ગોને શામેલ કરવામાં આવ્યા.” – રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે.

૧૫ રાજ્યોમાં આયોજિત વિભિન્ન જાગૃતતા કાર્યક્રમોના માધ્યમથી, કુલ ૧૦,૫૮૩ સહભાગીઓને તાલિમબદ્ધ

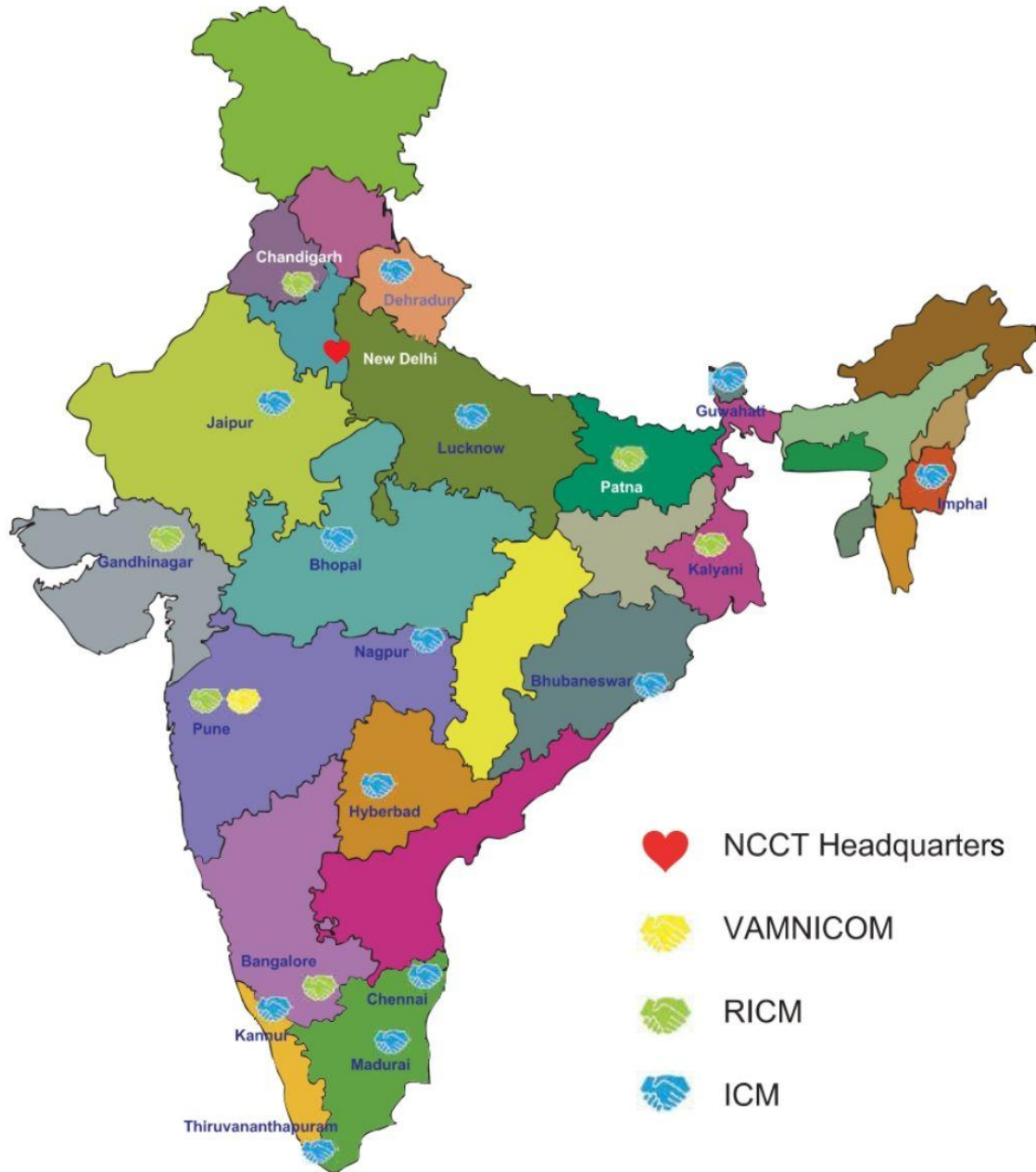
કરવામાં આવ્યા, જેમાંથી લગભગ ૬૦ ટકા પુરૂષ અને લગભગ ૪૦ ટકા મહિલાઓ હતી.

રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે “જાગૃતતા કાર્યક્રમ આયોજિત કરવા માટે ગુજરાત રાજ્યમાં કુલ ૩૦ સહકારી સમિતિઓને આવરી લેવામાં આવી હતી. તાલિમબદ્ધ સહભાગીઓની સંખ્યા ૧,૬૪૬ હતી. આવરી લેવાયેલા ક્ષેત્ર ડેરી અને પીએસીએસ હતા.”

તાલિમબદ્ધ કુલ ૧,૬૪૬ વ્યક્તિઓ (૧,૧૫૬ મહિલાઓ અને ૪૯૦ પુરૂષ)માંથી ૧૪૭ પીએસીએસમાંથી અને ૧,૪૯૯ ડેરી ક્ષેત્રમાંથી હતા.

કાર્યક્રમ દરમિયાન ગુજરાતમાં આવરી લેવામાં આવેલી પહેલોમાં ‘પેક્સનું વૈવિધ્યકરણ:- પેક્સને બહુહેતુક બનાવવા માટેના મોડલ પેટા-નિયમો’, ‘કોમ્પ્યુટરાઈઝેશન દ્વારા પેક્સને મજબૂત બનાવવું’, ‘ઈ-સેવાઓની વધુ સારી પહોંચ માટે પેક્સને કોમન સર્વિસ સેન્ટર્સ (સીએસસી)માં એકીકૃત કરવું’નો સમાવેશ થાય છે.’

LOCATIONS OF NCCT INSTITUTES

NATIONAL COUNCIL FOR COOPERATIVE TRAINING

(AN AUTONOMOUS SOCIETY PROMOTED BY MINISTRY OF COOPERATION, GOVERNMENT OF INDIA)

3, Siri Institutional Area (3rd Floor), August Kranti Marg, New Delhi-110016

011-41096510

secy-ncct@gov.in

www.ncct.ac.in